

mini

przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Gotyckie Ponidzie - trasa Stara Zagość - Działoszyce

czas trwania: 5 godzin, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień
trudności: bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Kolejna trasa szlakiem gotyckiego Poniżnia rozpoczyna się w Starej Zagości, gdzie zwiedzimy kościół pw. św. Jana Chrzciciela, wybudowany po 1160 roku przez rycerzy Zakonu Szpitalników św. Jana zwanych joannitami, lub Zakonem Maltańskim. To jedyny tego rodzaju zabytek na tych ziemiach. Warto go zobaczyć, bo to prawdziwy rarytas wśród tutejszych kościołów. Przebudowany około roku 1353 przez Kazimierza Wielkiego jest również zaliczany do rzadkiego gatunku budowli sakralnych, mianowicie do kościołów ekspiacyjnych, inaczej zwanych również baryczkowskimi.

Ze Starej Zagości proponuję udać się do Chrobrza, gdzie znajduje się kolejny ciekawy obiekt, gotycko-renesansowy kościół Wniebowzięcia NMP. Kolejnym zabytkiem na naszej trasie będzie tym razem neogotycki kościół św. Teresy z Avila położony na wysokiej skarpie nad doliną Nidy. Wzdłuż kościoła przebiega droga do Jurkowa pięknie wcinająca się w wąski parów nadnidziańskiej skarpy. Z Jurkowa proponuję udać się do Pełczysk w celu zwiedzenia ruin zamku Władysława Łokietka, a następnie do Czarnocina, by podziwiać kolejny klasyczny dla tego regionu gotycki kościół Wniebowzięcia NMP. Z Czarnocina udamy się do Dzierżni gdzie stoi kościół św. Marii Magdaleny wybudowany w 1440 r. , a stąd już niedaleko do Działoszyc, w których na wysokim wzniesieniu ponad miastem ufundowany został w XV wieku kościół św. Trójcy.

Trasa ma długość ok. 50 km i należy przeznaczyć na zwiedzanie około 5 godzin. Jest to trasa samochodowa.

Program wycieczki

Stara Zagość

Polski kapitał, lombardzkie wykonawstwo

W latach 1146-1166 ziemią sandomierską władał książę Henryk, syn Bolesława Krzywoustego. Dobry rycerz i prawy chrześcijanin pojechał w 1145 r. do Ziemi Świętej bronić Grobu Pańskiego przed saracenami. Zapewne w czasie krucjaty zetknął się z joannitami, czyli przedstawicielami Rycerskiego Zakonu Szpitalników św. Jana, nazywanego także Zakonem Maltańskim. Około 1160 r. nadał im ziemię w okolicy dzisiejszej Zagości. Czasowo uposażył także w dochody pochodzące z handlu bobrzymi skórami. Dzięki nim zakonnicy wzniesli w Zagości szpital z kościołem. Utrzymali się w tutejszych włościach do początku XIV w. Około 1353 r. świątynię przebudowano. Łożył na to tym razem sam Kazimierz Wielki. Zagość, podobnie jak Sandomierz, Szydłów czy pobliska Stopnica, ma więc kościół ekspicyjny, zwany także baryczkowskim.

Z dawnego romańskiego kościoła joannitów zachowało się sporo elementów roboty kamieniarskiej. Styl pracy budowniczych wskazuje, że musieli pochodzić z dalekiej Lombardii. W żadnym innym romańskim kościele w Polsce nie znajdzie się podobnej dekoracji murów: gzymsu w połowie ścian nawy, ozdobnego cokołu czy fragmentów fryzu z arkadkami w szczycie nawy. Zdaniem ekspertów lombardzki charakter mają zachowane detale rzeźbiarskie w zakrystii kościoła. W niszach fryzu warto zobaczyć niespotykane w obiektach romańskich w Polsce przedstawienia morskich stworów - syren.

Ciekawe ryty znajdują się na północnej zewnętrznej ścianie nawy. Na wysokości oczu na jednym z kamiennych bloków widać, zdaniem znawców sztuki romańskiej, rysunek tajemniczego smoka. Nie brak tu innych trudnych do zinterpretowania symboli. Mistrzowie z Lombardii pozostawili także sporo tzw. gmerków, czyli rytch w kamieniu autografów.

50°25'02"N 20°36'32"E | na mapie:A

Chroberz

Kościół Wniebowzięcia NMP

Gotycko-renesansowy kamienny kościół został ufundowany przez wojewodę sandomierskiego Stanisława Tarnowskiego w 1550 r. Kaplicę barokową dobudowano w 1666 r., a neogotycką - w 1899 r.

We wnętrzu świątyni zachował się nagrobek Tarnowskiego wykonany przez Jana z Urzędowa lub jego warsztat. Z inskrypcji można dowiedzieć się, że wojewoda sporo podróżował – odwiedził m.in. Macedonię, Grecję, Syrię, Arabię i Egipt. W prezbiterium po stronie północnej znajduje się pomnik księdza Zbigniewa Ziółkowskiego, pierwszego proboszcza tej świątyni (również autorstwa warsztatu Jana z Urzędowa). Te dwa nagrobki uważane są przez znawców za jedne z najcenniejszych przykładów rzeźby renesansowej.

W skład zespołu kościelnego wchodzi ponadto obiekty XIX-wieczne: murowana brama, drewniana dzwonnica i kamienne ogrodzenie. Przy kościele znajduje się również nagrobek Wojciecha Prus Donieckiego z 1815 r. Z kolei w mur okalający kościół wmurowany jest fragment XVI-wiecznego nagrobka.

50°25'20"N 20°33'33"E | na mapie:B

Jurków

Neogotycki kościół św. Teresy z Avila (1875)

Neogotycki kościół św. Teresy z Avila (1875), otoczony fosą.

50°21'30"N 20°38'32"E | na mapie:C

Czarnocin

Gotycki kamienny kościół Wniebowzięcia NMP (ok. 1360)

Gotycki kamienny kościół Wniebowzięcia NMP (ok. 1360).
Kruchta i zakrystia dobudowane w XIX w.

50°20'31"N 20°31'08"E | na mapie:F

Dzierżnia

Kościół św. Marii Magdaleny (1440, XVII, XIX w.)

Kościół św. Marii Magdaleny wybudowano w 1440 r. z fundacji kanonika krakowskiego Pawła z Zatora, a następnie rozbudowywano w XVII i XIX w. Z kościoła gotyckiego zachowała się wieża, reszta budowli jest przeważnie XVII-wieczna. Obecne prezbiterium pochodzi z roku 1646, zaś nawa powstała prawdopodobnie kilkanaście lat później. Pod prezbiterium mieści się kaplica Grobu Chrystusa z 1646 r. - prowadzą do niej kamienne schody. Ołtarz główny, dwa ołtarze boczne i ambona są późnobarokowe. Obok kościoła na cmentarzu stoi ośmioboczna kaplica grobowa zw. "Innocentium" zapewne z połowy XVII stulecia. Do grobów można wejść przez otwór w posadzce.

50°22'36"N 20°25'46"E | na mapie:G

Pełczyska

Ruiny zamku Władysława Łokietka (pocz. XIV w.)

Ruiny zamku wzniesionego (pocz. XIV w.) przez Władysława Łokietka, pozostałości wałów i fos.

50°21'21"N 20°34'18"E | na mapie:D

Czarnocin

Gotycka czworoboczna wieża

Gotycka czworoboczna wieża.

50°20'30"N 20°31'08"E | na mapie:E

Działoszyce

Gotycki kościół Świętej Trójcy (XV w.)

Gotycki kościół Świętej Trójcy (XV w.), kilkakrotnie przebudowywany (kaplice dobudowano w XVII w.).

50°22'00"N 20°21'02"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): tellmemore, fot. K. Chojnacki, tellmemore, sonia27, WWAT, major,

Trasa dodana przez: tellmemore

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu.

Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:

poniedziałek 22 lipca 2024 17:27:21

miniprzewodnik